

instituto de estudios norteamericanos

vía augusta, 123 barcelona 6 • españa • apartado correos 12 138 • barcelona
telefs. 209 27 11 - 209 20 11 - 209 22 11 - 209 24 11 - 209 28 22

DOSSIER

INFORMACION PREVIA A LA EXPOSICION Y CICLO DE
CONFERENCIAS:

VIDEO / comportament / **ART**
Behavior

23 DE NOVIEMBRE AL 11 DE DICIEMBRE DE 1981

instituto de estudios norteamericanos

vía augusta, 123 barcelona 6 • españa • apartado correos 12 138 • barcelona
telefs. 209 27 11 - 209 20 11 - 209 22 11 - 209 24 11 - 209 28 22

VÍDEO/comportament/ART - Presentació (VIDEO/Behavior/ART)

Estem al llindar d'una nova aportació, a casa nostra, de les noves formes de l'expressió i la comunicació actuals, i ara en rebeu una informació prèvia, en forma de dossier, per poder-ne mesurar el seu possible interès.

De sempre, al llarg de molts anys de cultura catalana, s'ha procurat de mantenir uns constants d'obertura amb totes i cadascuna de les innovacions i experimentacions en el camp de la plàstica: de primer, amb els àmbits europeus; ara, amb aquests i els nord-americans, fins a convertir-nos en canal de traspàs dels corrents del moment, tot introduint-los a la nostra realitat i a la dels altres pobles veïns d'una manera no mecanicista. Actualment, aquest paper s'acompleix (entre d'altres motius) mercès al treball dels nostres artistes i especialistes a l'exterior (Europa i USA) i també mitjançant les vies que les institucions culturals estrangeres possibiliten a casa nostra amb organitzacions com la que us presentem.

Aquesta iniciativa de l'Institut d'Estudis Nord-Americans de fer possible i d'organitzar la trobada, l'intercanvi i el debat a l'entorn de l'art actual, contribueix a clarificar i fer avançar la nostra situació cultural en el concert internacional.

Al novembre de 1981, a Barcelona "veurem" una selecció de treballs, la major part d'ells acabats de programar a les institucions artístiques nova-yorquines dintre del que podríem anomenar l'art-vídeo. A l'Art i a la comunicació actuals no hi ha models exclusius, el contacte i la simbiosi són elements extraordinàriament fecunds i dinamitzadors. Nosaltres, per tradició històrica i per operativitat, no hi podem renunciar: perquè en som protagonistes (per les aportacions personals i per l'actitud compartida dels qui endeguen l'avantguarda avui) i perquè o bé ara, o bé en un futur proper aquests protagonistes i aquestes aportacions, seran computats en l'ésser del nostre ens cultural.

Antoni Mercader, coordinador
Barcelona, octubre 1981

VIDEO/comportament/ART - Programa
(VIDEO/Behavior/ART)

3 video-instal.lacions

taula rodona "El video com anàlisi de la realitat"

presentació de treballs vídeo, visionat de cintes

23 novembre 1981 - 11 desembre 1981

INSTITUT D'ESTUDIS NORD-AMERICANS

Via Augusta, 123. Barcelona

Coordinació general: Antoni Mercader

Documentació: Joaquim Dols i Rusiñol

Programa:

23 novembre. 19,00 h. Inauguració de les video-instal.lacions

(saló-àtic)

20,00 h. Presentació del treball interdisciplinar

"Pamplona-Grazalema" de Muntadas/Serrán Pagán

24 novembre. 20,00 h. Presentació dels treballs de

(saló-àtic)

Chip Lord

25 novembre. 20,00 h. Presentació dels treballs de

(saló-àtic)

Skip Blumberg

26 novembre. 20,00 h. Taula rodona: "El video com a anàlisi de la

realitat" presentada i dirigida per

Barbara J. London, directora del Departament

Vídeo del Museu d'Art Modern de Nova York

Les video-instal.lacions funcionaran fins el dia 11 de desembre,
de dilluns a divendres, de 16,00 a 22,00 hores.

Hi haurà servei de traducció simultània.

Amb la col.laboració tècnica: HISPANO SONY S.A. Divisió Video

EL VIDEO, UN REPTE A LA IMAGINACIÓ

1. A hores d'ara, ací s'ha aconseguit, finalment, de començar a ultrapassar la fase d'ignorància pública del medi, i això és un fet positiu, encara que succeeixi ben bé deu o quinze anys després que els països avançats en qüestions tecnològiques. El que per contra sí que importa, i molt, és que aquest canvi de registre s'estigui fent en general a sotragades i de la pitjor manera possible, produint aleshores un confusionisme col·lectiu de greus conseqüències.

Tots plegats, publicistes, informadors, empreses especialitzades, tècnics i àdhuc practicants i teòrics, fan la impressió com si s'haguessin posat d'acord en mascarar i distorsionar el veritable caràcter del vídeo i fer-ne un nou cinema, un nou repetidor de la televisió oficial, una nova joguina casolana o de bar, en fi, una mena d'electrodomèstic nou, de prestacions força sofisticades.

Excepció apart, la mentalitat continua essent la mateixa d'abans, mecanicista, pictòrica, passiva. I gairebé ningú no sembla voler esforçar-se de debò per sortir del defasament, històric i ideològic, que significa el prendre el vídeo com una altra màquina registradora-reproductora més. Segons aquesta visió dels fets, primer hauria estat el propi home, més tard la impremta, al segle XIX vindrien la fotografia, la fonografia i la cinematografia, i, per últim, es trobaria la televisió, de la qual el vídeo en seria una conseqüència derivada.

Però les coses són d'una altra manera, o, si més no, això és el que crec. El vídeo, penso, de tenir algun element que el defineixi en essència, aquest serà el seu component electrònic, el qual l'allunya ja definitivament del món dels enginyers mecànics o semi-automàtics, la característica bàsica dels quals resideix en la seva incapacitat de generar cap mena d'efecte, sonor, visual, lèxic, etc.; com a màxim, possibiliten la manipulació i distorsió del material que se'ls posi a l'abast. L'electrònica del vídeo, que s'aparella p. ex. a la de les computadores, és cibernètica, o sia, capaç de poder generar productes nous, a partir d'una informació, una programació i unes ordres prèvies, està clar.

El vídeo, doncs, no és ni una impremta ràpida i a distància, ni una màquina de cinema sense revelat, i tampoc no es tracta d'un complement del televisor o una mena de tauler luminiscent comandat de lluny; és, a més a més, la porta d'entrada a un estadi diferent, desconegut, encara difícil de preveure. I, consti que quan parlo de vídeo ni em refereixo tan sols al magnetoscopi, ni estic pensant en algun dels sistemes avui en comercialització; vídeo és per a mi un medi electrònic de comunicació-expressió, dotat ja d'una dinàmica especial, però encara sotmès a un procés de perfeccionament.

El que val, a fi de comptes, és que potser resulta l'únic dels medis coneguts avui apte per a integrar-se en aquest futur telemàtic que se'ns està apropant dia a dia; tots els altres podran seguir subsistent, però sense gaudir en absolut del poder de penetració que assoliren en el passat. Les qüestions creatives, estètiques, d'elecció i altres són una altra cançó.

../..

2. La vessant artística en l'ús de la tecnologia videogràfica ha estat de les primeres i més riques en imaginació, datable al 1966 en un sentit estricte i del 1958 des d'una perspectiva més àmplia. Ha endegat múltiples conseqüències que actualment són emprades amb total normalitat per la majoria dels treballadors del medi vídeo-televisiu; d'entre totes n'hi ha una que entenc bàsica i, alhora, no massa compresa en general: l'apreci intrínsec donat als propis aparells que s'utilitzen en qualsevol obra, és a dir, el conjunt format pel monitor, magnetoscopi, càmera, editatge, pantalla de projecció, etc. Parlo, és clar, de les vídeo-instal·lacions.

La televisió, en línia de descendència directa del cinema, havia centrat tota la seva atenció en els continguts, en els programes, o sia, en el missatge que vehiculava; el vídeo trencà d'arrel aquest estatus en primar, si més no paral·lelament, la importància dels propis contenidors, dels estris, o sia, dels canals emissors-receptors. La terminologia especialitzada del sector diria que els vídeo-artistes potenciaren el paper del hardware, transformant-lo en certa manera en software. I és que, p. ex., la situació del monitor en un treball televisiu, diguem-ne clàssic, resulta sempre radicalment passiva, insignificant, menyspreable; i aquesta és una convenció tàctica de les empreses de teledifusió comercial -estatals o privades-, que en el fons no té cap mena de raó d'ésser: el monitor, com la càmera, és un estri que pot i ha de tenir el seu lloc a tota seqüència vídeo-televisiva, bé que tan sols sigui en un sentit metafòric.

Apilant-los, alineant-los, plantant-los o convertint-los en una escultura, combinant-los amb d'altres recursos extra o intra vídeo-televisius, fent-los mostrar multiplicada la mateixa imatge o juxtaposar-ne de diferents, compartimentant la seva pantalla o creant-ne una a partir de la connexió de diverses unitats, els monitors, gràcies a la recerca experimental dels vídeo-artistes, finalment han assolit un registre d'independència mai no somniat no fa més de vint anys. El monitor avui ja es comença a entendre com quelcom més que una simple terminal televisiva, encara que no sigui més que perquè es pot jugar al tennis electrònic sobre la seva pantalla o se'l pot convertir en una mena de projector de les pròpies gravacions familiars.

3. Electrònic i de tecnologia complexa que cal assumir en tota la seva amplitud, el vídeo, no obstant, és quelcom més; la seva mateixa condició de medi de comunicació-expressió ho exigeix, no té massa importància que després se'n digui aplicació pedagògica, informativa, investigativa, analítica, introspectiva o d'entreteniment. Del que no hi ha dubte, és que el vídeo no és una mera joguina destinada a empobrir encara una mica més la nostra malmesa capacitat lúdica, d'invenció, de diàleg, d'aprehensió de la realitat, en una paraula, que no és en sí mateix l'arma alienadora que tants d'apocalíptics simplistes condemnen en nom de no se sap ben bé quina maledicció bíblica que rau sobre les màquines. Bona prova d'això la tenim en tots aquells treballs videogràfics qualificables d'antropològics, sociològics o d'estudi del comportament.

Primer que res, el que preocupà sobretot als vídeo-artistes fou el component tecnològic del medi, o sia, el seu caràcter electrònic i el seu possible ús especial i ideològic mitjançant, p. ex., instal·lacions, però el subsegüent pas que donàren ja fou atendre els aspectes diguem-ne d'inserció pública, i llavors aparegueren els grups de caire comunitari,

els centres oberts, el vídeo-militant, les cintes de testimoni de la realitat vigent, en resum, el vídeo entès com una gran opció d'auto-anàlisi per part de la pròpia societat. La qual cosa, d'una altra banda, no fèia sinó acabar-lo d'inserir dintre l'àmbit més pur dels medis de comunicació-expressió.

El vídeo, però, no dic tampoc que sigui revolucionari ni desestabilitzador, ni tan sols l'antítesi progressiva de la televisió; és un sistema i, com a tal, es troba obert a tota mena d'aplicacions pràctiques.

El factor individual, íntim, autònom, aquest sí que li és absolutament definitori, tant a l'hora d'encarar-lo amb la gran super-estructura que és la televisió, com en el moment de parar-se a pensar el que volem fer amb ell.

I d'ací es deriva l'empremta personal de la majoria dels treballs dels vídeo-artistes, els quals poden seguir movent-s'hi com de costum, parlant en primera persona i actuant poc menys que en solitari.

Joaquim Dols Rusiñol

Barcelona, octubre 1981

VIDEO/comportament/ART - Curriculums
(VIDEO/Behavior/ART)

SKIP BLUMBERG. New York, 1946. Productor i autor de treballs videogràfics i televisius des de 1969. Fou un dels co-fundadors del grup Videofreex (1969) i col.laborà amb el grup TVTV (1972). Va pertanyer un temps a la KQED-TV de San francisco i també a la WTTW-TV de Chicago. Ha sigut artista en residència de la WNET/13-TV de New York. Ha realitzat exposicions en el Whitney Museum of American Art, New York; Walker Art Center, Minneapolis; Museum of Modern Art, New York. De la seva obra videogràfica més recent poden destacar-se: JGLNG, b&n, 5 minuts, 1976; When I was a worker like La Verne, b&n, 30 minuts, 1976; The first International Whistling Show, b&n, 20 minuts, 1978; For A Moment You Fly: the Big Apple Circus, c, 30 minuts, 1978; Earle Murphy's Winter Olympics, c, 30 minuts, 1980; Festival of (Musical) Saws, c, 15 minuts, 1980; City Beat, c, 7 1/2 minuts, 1980; Pick up Your Feet: the Double Dutch Show, c, 30 minuts, 1981.

BARBARA J. LONDON. New York, 1946. Master of Arts per l'Institut of Fine Arts, New York University (1972). Especialitzada en el fet videogràfic, és curator dels projectes del sector del Museum of Modern Art, New York, i consellera del Kitchen Center, New York, ambdós d'ençà el 1977. Ha publicat diversos articles a Art News i Artforum. Conferenciant entre d'altres a l'American Center, Tokyo; Anthology Film Archives, New York; School of Museum of Fine Arts, Boston; The Long Beach Museum of Art.

CHIP LORD. Cleveland, Ohio, 1944. Autor de treballs videogràfics des de 1968. Fou un dels membres co-fundadors del grup Ant Farm (1968) i col.laborà amb el grup TVTV (1972), treballant en solitari d'ençà el 1978. Ha publicat el llibre Autoamerica (1977) sobre l'evolució del cotxe nordamericà des del 1945. Ha participat en exposicions en el Museum of Contemporary Art, Chicago; Whitney Museum of American Art, New York; Documenta 6, Kassel; Biennale 10, Paris. Four artista en residència en la KVII-TV, Amarillo, Texas. De la seva obra videogràfica més recent poden destacar-se: Chevrolet Training Film: the Remake (amb Phil Garner), b&n, 28 minuts, 1978; YVR: Arrival-Departure, c, 9 minuts, 1979; Autoparts (amb Phil Garner), c, 7 minuts, 1979; The Amarillo News Tapes (amb Doug Hall i Jody Procter), c, 28 minuts, 1980; Abscam (instal.lació), 1981.

ANTONI MUNTADAS. Barcelona, 1942. Des del 1971 treballa en els nous medis, entre els quals s'hi troba el video. Resideix habitualment als USA des del 1972, en l'actualitat com a professor en el Center of Advanced Visual Studies, M.I.T., Cambridge, Massashusetts. Ha publicat On Subjectivity (Fifty photographs from "The Best of Life"), llibre on diverses persones donen diferents lectures a una selecció de fotografies publicades a l'esmentada revista. De la seva obra videogràfica més recent poden destacar-se: The Last ten Minutes (instal·lació), 1976 i 1977; Liège, c, 18 minuts, 1977; On subjectivity (about TV); c, 50 minuts, 1978; Between the Lines, c, 25 minuts, 1979; Personal/Public Information (instal·lació), 1979; La television (instal·lació), 1980; Pamplona-Grazalema (instal·lació i publicació), 1975-1980.

GINÉS SERRÁN PAGÁN. Ceuta, 1949. Llicenciat en antropologia per la New York University (1976). Resident en l'actualitat a New York, treballa en The City of New York University des del 1977. Publicacions: Social Anthropology in Andalousia, M.A. Thesis, Departament of Anthropology, New York University, 1976. Ha publicat articles en les revistes Arbor (Madrid), Revista Internacional de Sociología (Madrid), Revista de Estudios Sociales (Madrid) i Revista Española de Investigaciones Sociológicas. Ha donat conferències i ha fet presentacions a diverses universitats espanyoles i nord-americanes.

VIDEO/comportament/ART - Referències

(VIDEO/Behavior/ART)

SKIP BLUMBERG

EL VIDEO ARTE COMO PASATIEMPO

"CITY BEAT" video-instalación
(tres canales, color, 1980, 7½ minutos)

"El CITY BEAT gira en torno al ritmo de la ciudad... de todos los ritmos que se producen al mismo tiempo. Fue grabado en Minneapolis, una ciudad moderna, y utiliza únicamente el sonido que corresponde a la acción, y no conversaciones o música, a fin de crear una breve sinfonía de su propia música concreta.

La instalación está compuesta por tres monitores en color, tres pedestales altos, tres aparatos de video cassette y los cables necesarios. El audio para cada canal debe oírse a partir de cada monitor como fuente distinta de sonido (sin mezclarse a un canal)."(...)

Skip Blumberg, 1980

BARBARA J. LONDON

"El desarrollo del video como medio artístico se ha producido a lo largo de un periodo de tiempo relativamente corto. Cuando los artistas empezaron a utilizar el video a mediados de los 60, se trató de un periodo de amplia experimentación —el Pop Art de Andy Warhol y Tom Wesselmann, los Happenings de Robert Rauschenberg y Allan Kaprow, y los acontecimientos del New York Fluxus de George Maciunas y Nam June Paik— generados por intuición y espontaneidad más que a través de la lógica o la razón. El arte video fue iniciado en gran parte por pequeños colectivos de artistas diseminados por todos los Estados Unidos, como forma de oposición política y estética a los géneros de televisión comercial y a las formas más tradicionales de arte."

del artículo

Independent Video: The First Fifteen Years, ArtForum, New York
Septiembre 1980, pag. 38

VIDEO/comportament/ART - Referències
(VIDEO/Behavior/ART)

CHIP LORD

"AMERICAN STANDARD" dia-video-instalación

American Standard es el nombre de una instalación que combina el uso de distintas tecnologías: la proyección sonora de diapositivas y la reproducción videográfica, en forma de tres canales (2 dia-proyecciones y 1 monitor de video).

Esta instalación se ha preparado expresamente para este video-show y está en la línea de sus trabajos anteriores de crítica imaginativa y creativa a los clichés estereotipados de la sociedad actual norteamericana.

Antoni Mercader

ANTONI MUNTADAS y GINÉS SERRÁN PAGAN

Proyecto interdisciplinario:

"PAMPLONA-GRAZALEMA" video-instalación y libro, 1975-1980

"Pamplona-Grazalema. el ritual del toro en España.

Pamplona-Grazalema es el resultado de una serie de trabajos de medios de comunicación visual (Audio-visual) y antropológicos, realizados de 1975 a 1979. Las ciencias sociales y las artes visuales se combinan en un esfuerzo interdisciplinario para estudiar el simbolismo del toro en España. Dos fiestas del toro han sido tratadas: una en Pamplona, en honor de San Fermín, la otra en Grazalema, en conmemoración del día de Nuestra Señora del Carmen.

El proyecto Pamplona-Grazalema, es una instalación de videotape, cine y diapositivas junto con un libro de texto e imágenes. Es una tentativa para acercarse a una más grande objetividad, combinando distintas metodologías que dan una visión lo más completa posible del simbolismo del toro y lo que representa en España."

del catálogo New Images from Spain
Museo Guggenheim. New York, marzo 1980.